

Een leesmethode voor moeilijk lerende kinderen.

De Wit-Gosker, T., Lezen moet je doen, Enschede-Zwolle, SLO, 1986 95+108 pp.

'Lezen moet je doen' is een leesmethode voor (zeer) moeilijk lerende kinderen. Het is vooral een praktijkboek ontstaan op basis van de ervaring van de auteur met haar eigen mongoloïde dochtertje en haar praktijklessen lezen op de dr. Itardschool voor zmlk te Zwolle. Het boek schetst een methode die op natuurlijke wijze aansluit bij de totale taalontwikkeling van het geestelijk zwakke kind.

Uitgangspunten van 'Lezen moet je doen' zijn het ontkoppelen van lezen en schrijven (over dit laatste gaat het boek dus niet) en een duidelijke keuze voor een sterk klanksynthetische benadering. Verder staat uiteraard centraal (wat de titel trouwens ten volle suggereert): het handelen. Lezen moet je doen met heel je lijf. Binnen deze werkwijze leert het zeer moeilijk lerende kind door het spelen met klanken, gebaren en lettertekens. Het gebarenalfabet van de Franse logopediste Borel-Maisonny is ook hier opgenomen. De kracht van dit alfabet zit immers in de lichamelijke ervaring, in het leren door handelen.

Het curriculum 'Lezen moet je doen' is opgebouwd uit zes niveaus : het basis-, het tweeklank-, het drieklank-, het vierklank-, het meerklink- en het eindniveau (open lettergrepen en vreemde woorden). Elk niveau is onderverdeeld in tussenstappen. Er wordt trouwens uitgegaan van het principe van de kleine stappen. Het tempo is aangepast aan de wijze van leren van zmlk teneinde ze blijvend te motiveren.

'Lezen moet je doen' is geen methode in de traditionele zin van het woord. De geformuleerde praktische leessuggesties (voornamelijk in spelvorm) dragen het karakter van een open curriculum; het onderwijsleerproces wordt dus niet volledig voorgestructureerd in die zin dat alle componenten van het lezen (doelen, leerinhouden, werkwijzen en evaluatievormen) van tevoren vastgelegd zijn. Er worden leerinhouden aangeboden met een aantal suggesties voor verschillende werkvormen. Het 'klankenboek' (in feite hoofdstuk 5) is om die reden als losbladig deel bijgevoegd. Het voordeel is dat leerkrachten de mogelijkheid hebben om dit curriculum aan te passen aan de specifieke behoeften en leermogelijkheden binnen hun eigen schoolsituatie en -populatie.

Hoewel we niet zo vertrouwd zijn met de orthodidactiek van het lezen, lijkt hier een aanbevelenswaardige werkwijze voor scholen met zwak en moeilijklerende kinderen voorgesteld te worden. De overvloed aan zinvolle, praktische en uitgeprobeerde activiteiten werkt zeker inspirerend voor de eigen onderwijspraktijk, als aanvulling of als herbronning.

'Lezen moet je doen' kost samen met het losbladig klankenboek f20,35 en kan besteld worden onder vermelding van bestelnummer N. 109.4300, bij de afdeling Verkoop van SLO, Postbus 2041, 7500 CA Enschede, Telefoon: 053-840305

Lut Van Damme, Kollebloemstraat 61, 9910 Mariakerke